

# ANARCHISTICKÝ PRVNÍ MÁJ

BULLETIN ANARCHISTICKÉ FEDERACE K 1. MÁJI 2024

AFED.CZ

## ČELÍME SOCIÁLNÍMU A ENVIRONMENTÁLNÍMU ÚTLAKU... ALE POSOUVÁME SE

Letošní První máj opět slavíme ve velkém stylu – v ulicích! Znovu si společně užijeme den, který je nesmazatelně spjatý s bojem za osmihodinovou pracovní dobu i tuzemským anarchистickým hnutím. I když by se mohlo zdát, že se svět čím dál tím rychleji řítí do prdele, máme pořád dost důvodů k radosti. Koneckonců, my se trosek nebojíme – máme jeden druhého a krize posledních let ukázaly, že se na sebe můžeme spoolehnot.

Na Ukrajině už více než dva roky řádí imperiální vojska kremelského diktátora, i nadále se nám ale daří rozvíjet solidární projekty na podporu kámošů\*ek, kteří se invazi rozhodli postavit. Společně zvládáme organizovat materiální podporu dříve nevídaných rozměrů.

Klimatická krize umocněná neschopností vlád postavit se zájmům kapitálu dál eskaluje, stejně tak však roste hnutí za klimatickou spravedlnost bojující za udržitelnou, spravedlivou budoucnost.

Vládnout se nám tu pořád snaží asociální parta konzerv a technokratů, která jako by se snažila dohodit co nejvíc oveček konkurenčnímu hnutí jednoho muže. Jak jim, tak rádobyalternat

tívám v podobě okamurovských obchodníků se strachem nebo rudohnědých putinistů prd záleží na lidech, co kvůli vyděračským nájům pálí nejlepší roky života v několika pracích naráz, na živořících seniorech a samoživitelkách, na mladých, na queers nebo celkově komkoli jiném než stranických sponzorech.

Navzdory téhle nepřilíš pozitivní atmosféře ale vznikají další a další autonomní prostory, samosprávné projekty a aktivní skupiny skvělých lidí věřících, že lepší svět je možný. Anarchistické hnutí nejen že žije, ale můžeme i s jistotou konstatovat, že roste, jak počtem, tak kvalitou. Nezůstáváme na místě, posouváme se dál, učíme se a myšlenky svobody, spravedlnosti a rovnosti prosazujeme každý den, mnoha různými způsoby. První máj je pro nás příležitost se potkat, propojit, navázat nová přátelství a třeba i něco skvělého naplánovat.

## Jiný svět je možný!

## Odpor žije, boj pokračuje!

## DNEŠNÍ PROGRAM

**13.30** Prvomájový pofel na Střeleckém ostrově (veganské občerstvení, proslovy, položení kytice u památníku 1. máje, volná zábava...)

**15.00** Pochod centrem Prahy pod černo-rudými prapory

**17.00** Jídlo, distra, vinyly a koncerty (Bunkerer, Fvck Kvlt, Zagami Jericho & Wodehn, Lobbyboy&saab900turbo) na Štvanici

## **DOKUD NEBUDE PRÁCE SVOBODNÁ**

První máj je označován jako Svátek práce a coby oficiální státní svátek je minimálně příjemný dnem volna. Pojdme se podívat, kde jsou jeho kořeny a zda je opravdu co slavit.

Začneme historií. O té by se dalo dlouze povídat, ale my ji shrneme do pár vět. Na začátku stálo hnutí za osmihodinovou pracovní dobu ve Spojených státech, kde se za tento požadavek demonstrovalo už v letech 1872–73. Odbory v USA a Kanadě rozhodly, že od 1. května 1886 bude dělnictvo pracovat jen osm hodin. Na toto datum se chystali i pracující v Chicagu. Předcházely mu ale rozsáhlé represe v továrně Mac Cormika. V daný den pak zastavilo v Chicagu více než 25 tisíc dělníků práci, do 4. 5. se stávka stávala téměř všeobecnou. Předními řečníky schůzí byli anarchisté. 3. 5. napadla policie střelbou asi 200 stávkujících před Mac Cormikovou továrnou, výsledkem bylo šest mrtvých. Na druhý den byla svolána na Haymarket demonstrace, policie násilně zakročila proti pokojnému shromáždění. Po chvíli se ozval výbuch a následovala střelba policistů. Puma, vržená neznámou rukou, zabila sedm strážců kapitálu. Následně bylo zatčeno a obžalováno z vraždy osm anarchistů, ačkoli na místě byli jen dva z nich, a ani těm nebylo nic dokázáno. Prokurátor prohlásil: „Dělníky nutno zahnat do jejich děr jako křesy.“ Bylo předem rozhodnuto, že obžalovaní musejí být popraveni. K tomu došlo 11. 11. 1887. O dva roky později padl na mezinárodním socialistickém kongresu návrh, aby na počest této události byly od 1. 5. 1890 pořádány mezinárodní manifestace pracujících.

Kapitalisté a k nim úslužná média líčili nadcházející událost jako konec světa (jejich světa). Naneštěstí se nic takového nestalo. Demonstrovalo také v Česku, zejména na hornickém severu a v Praze, kde tisíce lidí zaplnily Střelecký ostrov a přilehlá nábřeží. Novodobé anarchistvo si na tomto místě připomínají tuto událost každým rokem, nejinak je tomu i letos.

Vládnoucí třídy jednotlivých režimů záhy pochopily, že snadnější než stavět se násilím proti svátku, který dělnictvo přijalo za svůj, je tento svátek kooptovat, tedy zařadit do vlastního ideologického rámce, a tím pádem jeho podvratný potenciál utlumit. Na Prvního máje tedy začaly do ulic vycházet různé politické strany a na mnoha místech se tento den stal oficiálním svátkem oslavujícím práci.

Jenže je velký rozdíl v ideologickém pojetí práce autoritářských režimů, jakými jsou nebo byly ty kapitalistické, bolševické či fašistické, a v pojetí práce třeba právě oněch chicagských anarchistů. Ideologie práce v podání kapitalistů, fašistů i bolševiků je dosti podobná. Jde jim především o to vnutit pracujícím myšlenku, že námezdní práce je ctnost, která je šlechtí a podle některých brutálně cynických hesel dokonce osvobozuje. Tato myšlenka má pracujícím vždy ukazovat, kde je jejich místo ve společnosti – tedy dole, v neprivilegované pozici, které přísluší „ctnosti“ jako loajalita, poslušnost, pracovitost a také národní hrdost. Ta pak má zajistit obětavost pracujících ve válkách za zájmy jejich vládnoucí třídy.

Takový přístup by chicagští anarchisté a jejich následovnictvo bezesporu označili za budování otrocké mentality a velký podvod, který slouží jen těm nahoře, ať už v jejich snaze o maximalizaci zisků či o upevňování mocenských pozic bez nebezpečí odporu neprivilegovaných. Anarchistický ideál práce je zcela odlišný. Nevychází ze zájmů úzké menšiny na úkor zbytku společnosti, ale ze zájmů jak každého jednotlivce, tak společnosti coby celku. Nestojí na principu vykořisťování a propastných sociálních nerovnostech jako současný režim, nýbrž na principech skutečné svobodné volby, volné dohody, solidarity, vzájemné podpory a sociální rovnosti.

My anarchistky a anarchisté neoslavujeme na Prvního máje práci, která nás nijak nerozvíjí a neuspokojuje, ale naopak ubíjí, nudí a degraduje na pouhý kolečka ve stroji na generování zisků úzké elity. My na Prvního máje oslavujeme svobodnou práci. Takovou práci, která nesmrdí otročinou, poddanstvím ani námezdnictvím. Práci, o níž můžeme rozhodovat my sami ve spolupráci s ostatními, kteří se na ní stejným způsobem podílí. Práci, která je radostným děláním. Práci, z níž máme užitek my i naše okolí. Práci, při níž máme plně pod kontrolou vstup i výstup. Práci, která nás emancipuje, stmeluje komunity a ozdravuje společnost i planetu. Práci, která dělá svět lepším místem k životu všech.

Osmihodinová pracovní doba, kterou ti a ty šťastnější z nás, co si nemusí nabírat víc úvazků, aby přežili, berou jako samozřejmost, byla ve své době radikálním a navýsost kacírským požadavkem. A abychem ji mohli jako samozřejmost brát, neobešlo se to bez dlouhých období boje a obětí. Stejně tak kacírským je náš dnešní požadavek svobodné práce. A stejně tak se ani ten podle všeho neobejde bez dlouhých bojů.

## ANARCHISTICKÁ FEDERACE

Anarchistická federace (AF) byla založena v létě 1995 s cílem dát anarchistickému hnutí v Česku organizovanou podobu a napomoci tak lokálním skupinám i jednotlivcům koordinovat vzájemně své aktivity, efektivně spolu komunikovat, podnikat společné akce a rozvíjet různé projekty napříč regiony. AF se hlásí k široce pojatému směru sociálního anarchismu. Zaměřuje se zejména na propagaci anarchistických myšlenek a budování hnutí a struktur, které mohou být základem pro uplatňování těchto idejí v praxi, ať už „tady a teď“ či v revoluční perspektivě.

Postavení všeho členstva federace je rovnocenné, neexistuje žádná forma hierarchie, veškerá rozhodnutí jsou činěna zdola se snahou o vzájemný konsenzus. Jednotlivé lokální skupiny pak rozhodují o své činnosti samostatně a informují o ní zbytek federace na sjezdech, které se konají zpravidla dvakrát do roka. Mnoho z nás je aktivních i v jiných aktivistických kolektivech, např. ve skupinách Food not Bombs, které vaří jídlo pro lidi bez domova a další potřebné, či se kolektivně i individuálně podílíme na akcích a projektech jiných antiautoritářských organizací. AF je součástí Internacionály anarchistických federací.

Jsmo přesvědčeni\*ý, že alternativa je možná. Nejsme sociální inženýři ani dogmatici, abychom tvrdili\*ý, jak by měla přesně vypadat. Chceme o alternativách především vyvolat diskusi. Jako anarchisté a anarchistky se však domníváme, že má-li jít o skutečnou alternativu a ne o pouhou variaci na poznané autoritářské systémy, měla by být založena na následujících principech: samospráva (každý se může podílet buď přímo, nebo prostřednictvím úkolovaných a kdykoli odvolatelných zástupců\*kyň na záležitostech, které se jej týkají), svoboda (každému je umožněn jeho osobní rozvoj, pochopitelně s respektováním svobody druhých) a sociální spravedlnost (spravedlivá organizace ekonomiky, která by měla uspokojovat potřeby každého místo toho, aby sloužila zisku úzké skupiny, jak je tomu dnes). Naším cílem je emancipovaný člověk žijící ve společnosti založené na uvedených principech, kde se může plnohodnotně spolupodílet na jejím fungování a v co největší míře rozhodovat o svém životě.

**AFED@AFED.CZ**  
**WWW.AFED.CZ**

## DEKONSTRUKCE

„Zárodky kolektivu vznikly, když jsme jako parta anarchokámošstva felili\*ý na pridu. Byl jsme našťvanx na kvírfobii, na kapitalismus a chtěl jsem bojovat za svoje práva. Za rok existence jsme uspořádalx třeba černo-růžový blok na Prague Pridu, nebo pietní akci před slovenskou ambasádou. Vytvořilx jsme kolektiv bytostí, který se dá považovat za chosen family (vybranou rodinu), jak je kámošstvo v kvír kruzích nazýváno. Na Anarchistickém festivalu knihy jsme představilx publikaci Kvír anarchismus, která popisuje naše myšlenky a způsoby, jak tuto teorii přeměnit do praxe skrze přímou akci, solidaritu a komunitní péči. Jako kvír anarchisto aktivně bojujeme proti kvírfobii, vzděláváme hnutí o různých aspektech kvírnosti a komunitně se podporujeme třeba v coming outech nebo tranzicích. Anarchismus pro nás ovšem znamená velmi široké spektrum témat a každx se zaměřujeme na něco trochu jiného, obecně však praktikujeme princip intersekcionality, protože si uvědomujeme, že všechny formy útlaku spolu souvisí a dokud se nezbavíme všech, nikdo, ani kvír lidé, nebudou svobodnx.“

**LINKTR.EE/DEKONSTRUKCE**

## TRHLINA

Trhlina je zdola organizované komunitní centrum v pražských Nuslích. Už od února 2023 poskytuje bezpečný prostor antifašistickým, ekologickým, feministickým či queer akcím a skupinám. Dvakrát týdně má veřejně otevřeno a nabízí rozsáhlou knihovnu, (obvykle) vyba-venou ledničku, publikace nakladatelství Neklid a Anarchistické federace, počítač s internetem, wifi i možnost jen tak posedět a pokecat.

**TRHLINA.ORG**

## K115

K115 je kolektivem politicky aktivních lidí, který k současnému ekonomickému uspořádání hledá radikálně odlišnou alternativu, jež je aktivní, participativní a demokratická, ve které není jedinou hodnotou zisk a která dbá na uspokojování potřeb každého jednotlivce. K115 je součástí antiautoritářské platformy Beyond Europe.

**K115.ORG**

## ANARCHISTICKÝ FESTIVAL KNIHY

Již po jedenácté se představí domácí i zahraniční vydavatelé a distributoři anarchistické literatury. Nepůjde ale jen o prezentaci knih a dalších publikací, festival je také místem setkávání, kde můžete tváří v tvář potkat nejen vydavatelstva a autorstva, ale i nejrůznější organizace, kolektivy a uskupení z širšího okruhu antiautoritářského hnutí, včetně Nakladatelství AF.

25.-26. KVĚTNA 2024, PRAHA

[anarchistbookfair.cz](http://anarchistbookfair.cz)

## FOTBAL PROTI RASISMU

Šestnáctý ročník sportovně kulturního setkání Fotbalu proti rasismu neproběhne tentokrát ve Věžničce u Jihlavy, ale v nové lokalitě. Druhý květnový víkend tedy můžete strávit v areálu bývalé hájenky Na Kuši poblíž Rohozné u Jihlavy v krásném prostředí přírodního parku Čeřínek.

10.-11. KVĚTNA 2024, ROHOZNÁ U JIHLAVY

[akce.nolog.cz/event/fotbal-proti-rasismu-2024](http://akce.nolog.cz/event/fotbal-proti-rasismu-2024)

## NAKLADATELSTVÍ AF

Jednou z dlouhodobých aktivit Anarchistické federace je publikační činnost, kterou má na starost pracovní skupina Nakladatelství AF. Ta vydává každý měsíc nástěnné noviny A3 a dvakrát do roka anarchistickou revue *Existence*, která je vždy zčásti věnována nějakému tématu. Zde jsou některé z naposledy vydaných titulů, včetně doporučených cen pro pokrytí nákladů na jejich výrobu:

- **Jaroslav Hašek: *Všivá historie*** (196 stran, 150 Kč)
- **Ihar Aliněvič: *Jeđu do Magadanu*** (241 stran, 220 Kč)
- **Wayne Price: *Marxova ekonomie pro anarchistky a anarchisty*** (132 stran, 110 Kč)
- **Ricardo Flores Magón** (104 stran, 90 Kč)
- **Petr Kropotkin: *Anarchistická etika*** (164 stran, 170 Kč)
- **Anna Michajlovna Garsjovová: *Vzpomínky anarchistky*** (256 stran, 200 Kč)
- **Peter Gelderloos: *Anarchie funguje*** (232 stran, 200 Kč)
- **Radikální buddhismus** (250 stran, 150 Kč)
- **Míkola Dziadok: *Paralelní svět v barvě*** (100 stran, 50 Kč)

- **Vadim Damier: *Ocelové století*** (422 stran, 290 Kč)
- **Subcomandante Marcos: *Příběhy Starého Antonia*** (120 stran, 60 Kč)
- **Vadim Damier: *Dějiny anarchosyndikalismu*** (246 stran, 200 Kč)
- **A-pisnička** (zpěvník, 80 stran, 90 Kč)
- **Anarchismus pro začátečníky** (84 stran, 55 Kč)
- **Max Ščur: *Statě o revoluci (česky o událostech v Bělorusku)*** (64 stran, 40 Kč)
- **Vernon Richards: *Malatesta (životopisné poznámky)*** (52 stran, 30 Kč)
- **Likvidátor ve Španělsku 1937** (komiks, 52 stran, 50 Kč)
- **Sbohem, Batmane** (komiks, 20 stran, 65 Kč)

V tisku jsou následující publikace:

- **Charlotte Wilson. (Ne)známá anarchistka** (100 stran)
- **Bezvlastie. Z historie anarchistického hnutí v Bulharsku** (244 stran)
- **Václav Tomek pro anarchistický tisk** (116 stran)

Publikace jsou zpravidla k sehnání na distribučních místech uvedených na webu:

[NAKLADATELSTVIAFED.CZ](http://NAKLADATELSTVIAFED.CZ)

## ANARCHISTICKÁ REVUE EXISTENCE

- 1/2024 Východoevropské anarchistky
- 2/2023 Jídlo
- 1/2023 Anarchista Hašek

- 2/2022 Anarchistická strategie
- 1/2022 Vzдор invazi
- 2/2021 Pařížská komuna
- 1/2021 Petr Kropotkin
- 1/2020 Klimatické hnutí
- 2/2019 Hausprojekty